

Paprikateler Antonie Teeuwen over anticyclisch investeren:

'Het heeft veel voordelen om juist in een slechte tijd te bouwen'

Antonie Teeuwen: "Het is voordelig om in een slechte tijd te investeren. We pakken daarbij Het Nieuwe Telen op met een dubbel scherm en we ontvochtigen met buitenlucht."

In een tijd dat de kassenbouw vrijwel stil ligt, breiden drie telers in het Limburgse Grashoek fors uit. Hun bedrijven liggen in een straal van nog geen 500 meter van elkaar. Eén van hen is Antonie Teeuwen van paprikabedrijf Teegrow. "Anticyclisch investeren noem ik dat. Het heeft veel voordelen om juist in een slechte tijd te bouwen."

TEKST: TIJS KIERKELS

Het lijkt wel of we op het strand lopen, zeiden de bouwers. Overal witgeel zand, naar boven gekomen uit de ondergrond bij de aanleg van een warmteopslagnet op drie meter diepte. Dat bestaat uit 110 kilometer

BEELD: WILMA SLEGERS

slangen die de restwarmte van de WKK bergen. "In de winter gebruiken we die warmte uit het grondnet om de ingezogen buitenlucht voor te verwarmen. Deze opslagtechniek

staat nog erg in de kinderschoenen. Ik ken zelf geen ander glasgroentebedrijf met zo'n grondnet", vertelt Teeuwen. Hij heeft in het verleden vier jaar bij een

[Vervolg op pagina 20](#)

'Het heeft veel voordelen om juist in een slechte tijd

Eén van de twee nieuwe warmte-opslag tanks wordt gebruikt voor opslag van laagwaardige warmte.

➤ [Vervolg van pagina 19](#)

elektrotechnisch bedrijf gewerkt en nog steeds een warme technische belangstelling. Het grondnet is een vertaling van een systeem in de varkenshouderij en is ontwikkeld samen met Cogas Zuid.

Tuinbouwontwikkelingsmaatschappij

Momenteel heeft Teeuwen samen met zijn vrouw Gertie een bedrijf van 4 ha. Door de nieuwbouw verdubbelt het areaal. Ze telen rode paprika's (Nagano) die ze afzetten via veiling ZON. Het bedrijf is lid van telersvereniging Pamosa.

De huidige bedrijfsmaat dateert van 2002, na een verdubbeling twee jaar daarvoor. "Twee jaar erna, in 2004, begon het weer te kriebelen. Maar dat was toen heel lastig.

Ook al is het hier officieel tuinbouwconcentratiegebied, de gemeente zag het niet zitten", vertelt hij. "Tot 2007 hebben alle telers hier in de buurt individueel geopeerd. Toen hebben we de handen ineen geslagen. We hebben met vier bedrijven tuinbouwontwikkelingsmaatschappij de Kievit opgericht om een gebied van 100 ha te ontwikkelen en samen in te richten. Elke veertien dagen zitten we aan tafel met de gemeente. Dat heeft de zaak een grote boost gegeven. De stemming is nu heel positief."

In een slechte tijd investeren

Alle bedrijven hier staan al jaren in de startblokken en toen het startschot gegeven werd, ging het ook los. Crisis of niet, drie bedrijven gaan of zijn aan het bouwen.

"Het is voordelig om in een slechte tijd te

investeren", zegt Teeuwen. "De leveranciers komen graag en je kunt inkoopvoordelen bedingen. Natuurlijk stelt de bank scherpe voorwaarden. Maar we hebben in het verleden goed gepresteerd en een financiële buffer opgebouwd, zodat we bijvoorbeeld de tegenslag van 2009 konden opvangen. Bij zo'n positie kun je met een gedegen verhaal naar de bank."

De nieuwbouw staat los van de oude kas en krijgt een eigen WKK en ketels, tweedehands overgenomen van de buurman, die zijn bedrijf heeft moeten beëindigen. "We bouwen een sobere kas: standaard, geen speciaal glas, geen lichte onderbouw. Maar wel innovatief. We pakken Het Nieuwe Telen op met een dubbel scherm en we ontvochtigen met buitenlucht via het Covent-systeem. Op deze manier drukken we de bouwkosten en de energiekosten."

Besparing door warmteopslagnet

Het extra doek bespaart 40% energie. De verwarming van de koude buitenlucht die je inbrengt, zou normaal zo'n 3 m³ gas/m² kosten, maar dat wil de teler met het bodemnet – dus restwarmte – gaan doen. In principe kan hij genoeg warmte van de WKK oogsten, maar de vraag is nog hoe het rendement van de terugwinning uit zal pakken. Uiteindelijk mikt hij in de nieuwe kas op een gasverbruik van 25 m³/m². In de oude kas is dat nog 35 m³/m².

De volgende stap in het systeem is een warmtepomp. Het aanschafstip daarvan wordt bepaald door de ontwikkeling van

Het warmteopslagnet op drie meter diepte: 110 kilometer slangen die de restwarmte van de WKK bergen.

De oogst staat klaar voor vervoer naar het centraal sorteerproject van ZON Sorteren en Verpakken in Grubbenvorst.

zowel paprika- als energieprijzen. Naast de innovaties op energiegebied, brengt Teeuwen ook het interne transport in één klap op een hoger niveau met AGV's van Bogaerts Greenhouse Logistics: karren die via een inductielijn automatisch naar de hal rijden, kantelen en leeg weer terugkomen. Zo hoeft de paprika maar één keer vastgepakt te worden. Sorteren gebeurt centraal.

Groenplan voor hele gebied

Behalve de technische innovaties is er nog een opvallende kant aan dit bedrijf: het groenplan. Als je over de weg komt aanrijden, moet je echt op de huisnummers letten. Je rijdt er zo voorbij, omdat de kas schuilgaat achter een forse groenstrook. Achter de nieuwbouw komt een stuk nieuwe natuur van maar liefst 1,5 ha met bomen en waterpartijen. Het is onderdeel van het groenplan voor het hele gebied de Kievit. "We pakken de groeninpassing gezamenlijk

op. Dan kom je tot meer natuurkwaliteit", vertelt de teler.

Al drie jaar lage prijzen

Begin december wil Teeuwen gaan planten: een nieuw seizoen met nieuwe kansen. In de toekomst kijken is moeilijk in de huidige situatie. "Seizoen 2007/08 verliep florissant en het gevolg was een flinke uitbreiding, waarbij de banken goed meededen. Dat heeft geleid tot een situatie van overproductie. In 2009 kwam daar de financiële crisis bij. Nu kampen we al drie jaar met lage opbrengstprijzen. De rek aan de kostprijskant is er bij iedereen uit. Deze situatie is heel lastig voor veel bedrijven. We hadden zelf een relatief lage kostprijs; de financiële lasten waren niet meer zo hoog omdat de kas al van 2002 dateert. Maar door de investeringen stijgt onze gemiddelde kostprijs. De hoop is dat de slechte jaren voorbijgaan. Als de prijzen zo blijven, loop ik net zo goed tegen grenzen aan als iedereen."

'Laagdrempelig'

"Ondanks dat we het heel druk hebben met de nieuwbouw, proberen we wel naar Tuinbouw Relatiedagen Venray toe te gaan. Het is een laagdrempelige manier om contacten te leggen; leveranciers en collega's te ontmoeten. Voor de standhouders is een voordeel dat ze niet zoveel hoeven te investeren."

Paprikabedrijf Teegrow in Grashoek bouwt momenteel een nieuwe kas naast de oude locatie, voorzien van allerlei technische innovaties: een uniek warmteopslagnet in de grond, luchtbehandelingskasten en een automatisch transportsysteem (AGV's). Ook de groeninkleding is opvallend. Investeren in tijden van malaise kent zeker voordelen, ondervindt Antonie Teeuwen.

SAMENVATTING